

71. заседание

Четвъртъкъ, 5 април 1934 година

(Открито от председателя А. Малиновъ въ 10 ч. 7 м.)

СЪДЪРЖАНИЕ:

Законопроекти:	Стр.	Стр.
1) за разрешаване на Пловдивската градска община да сключи заемъ отъ Българската централна кооперативна банка въ размѣръ на 8.000.000 л. (Трето четене)	1543	
2) за бюджета, отчетността и предприятията. (Трето четене)		1543
3) за бюджета на разнитѣ фондове за 1934/1935 финансова година. (Трето четене)		1544
Дневенъ редъ за следващото заседание		1545

Председателъ: Присъствуватъ нужното число народни представители. Обявявамъ заседанието за открито. (Отъ заседанието отсъствуватъ следнитѣ г. г. народни представители: Аврамовъ Аврамъ, Апостоловъ Драгомиръ, Василевъ Григоръ, Влаховъ Димитъръ, Върбенковъ Димитъръ, Гавриловъ Никола, Даскаловъ Петъръ, Дичевъ Петко, Дочевъ Момчо, Желябовъ Жеко, Катърджиевъ Яни, Лоловъ Сава, Молловъ Янаки, Мустафовъ Али, Марулевъ Йосифъ, Петровъ Георги, Петровъ Дойчинъ, Райковски Минко, Рафайловъ Филипъ, Савовъ Сава, Сакъзовъ Янко, Сидеровъ Коста, Таслаковъ Цвѣтко, Чернооковъ Георги, Чирпанлиевъ д-ръ Никола, Чолаковъ Христо)

Минаваме къмъ първата точка отъ дневния редъ — трето четене на законопроекта за разрешаване на Пловдивската градска община да сключи заемъ отъ Българската централна кооперативна банка.

Моля г. секретаря да прочете законопроекта.

Секретаръ П. Попивановъ (з): (Прочита законопроекта изцѣло, безъ измѣнение)

Председателъ: Моля, ония, г. г. народни представители, които приематъ на трето четене прочетения законопроектъ, да вдигнатъ рѣка. Мнозинство, Събранието приема. (Вж. прил. Т. II, № 46)

Минаваме къмъ следната точка отъ дневния редъ — трето четене законопроекта за бюджета, отчетността и предприятията.

Моля г. докладчика да го докладва.

Замѣстникъ-докладчикъ К. Кораковъ (д): Г. г. народни представители! По законопроекта за бюджета, отчетността и предприятията нѣма никакви измѣнения на трето четене, съ изключение само на добавкитѣ, които се правятъ по предложению на г. министра на финанситѣ.

Тия добавки сж следнитѣ: (Чете)

„1. Въ чл. 18, последния редъ на алинея първа, думитѣ „20 януарий“ и „1 мартъ“, измѣнени при второто четене на „28 януарий“ и „28 мартъ“, ставатъ: „20 януарий“, съответно „20 мартъ“.

„2. Въ чл. 20, думитѣ „15 мартъ“, измѣнени при второто четене на „10 априлъ“, ставатъ „25 мартъ“.

„3. Въ чл. 71, алинея първа, думитѣ „съ участието на представител и на“, се замѣнятъ съ думитѣ „въ съгласие съ“

„4. Алинея четвърта на чл. 118 да се смѣта като продължение на алинея трета и така да се отпечати.

„5. Въ образецъ № 4, стр. 61 — „Образецъ за предложение“, на редъ 14. броено отгоре надолу следъ сричката „мети“ се прибавятъ пропуснатитѣ при отпечатването думи: „а именно . . . кгр. . . . по . . . л., а на редъ 20. думата „предложенията“, като печатна грѣшка, се поправя на „приложенията“.

„6. Думитѣ „старъ чл. . . .“ и „новъ членъ“, които сж били отпечатани следъ нумерацията на членоветѣ на законопроекта за ориентировка на Народното събрание до гласуването на сѣшия, да се заличатъ навсѣкжде, кждето сж били помѣстени, като законътъ се обнародва въ „Държавенъ вестникъ“ безъ тия указанія за старитѣ и нови членове.

И, най-накрая, къмъ чл. 85 се предвижда нова, последна, алинея съ следното съдържание: (Чете) „Отчетитѣ на училищнитѣ настоятелства, бюджетитѣ на които не надминаватъ общо 50.000 л., следъ като бждатъ разгледани отъ общинския съветъ, се изпращатъ въ окръжното бюро за финансовъ контролъ за провѣрка. Изложението на финансовъ провѣрителъ за резултата отъ провѣрката, заедно съ отчета, се изпраща на съответната областна смѣтна палата за издаване на решение“.

Председателъ: Моля ония г. г. народни представители, които приематъ предложенията на г. министра на финанситѣ, както се доложиха, да вдигнатъ рѣка. Мнозинство, Събранието приема.

Нѣколко души народни представители правятъ следното предложение, депозирано въ бюрото отъ народния представителъ г. Иванъ Ингилизовъ: (Чете) „Къмъ чл. 72 отъ закона за бюджета, отчетността и предприятията, следъ алинея трета, да се прибави нова алинея, четвърта, въ смисълъ: „Касиеръ-счетоводителитѣ при митрополиитѣ и ставропигиалнитѣ манастири сж органи на министра на финанситѣ“.

Г. Ингилизовъ! Имате думата, за да развиете Вашето предложение.

И. Ингилизовъ (мак): Г. г. народни представители! Въ чл. 36 отъ закона за бюджета на държавата за миналата година се предвидѣ да се постави контролъ и върху разходитѣ, които се правятъ отъ митрополитѣ и епархийскитѣ съвети и тѣ бѣха напълно подъ повеленията на закона за бюджета, отчетността и предприятията, а сега, кой знае, какъ, въ закона за бюджета, отчетността и предприятията това постановление на чл. 36 отъ закона за бюджета на държавата е изхвърлено, а е поставенъ чл. 72, въ който се казва, че всички разходи на митрополитѣ, епархийскитѣ съвети, на духовнитѣ семинарии и свѣщоливницитѣ се контролиратъ отъ касиеръ-счетоводителитѣ при митрополитѣ или отъ респективнитѣ касиери на свѣщоливницитѣ, епархийскитѣ съвети и т. н. Това значи, единъ такъв органъ, назначенъ отъ респективния митрополитъ, да контролира и провѣрява неговитѣ разходи.

Г. г. народни представители! Много се е приказвало по този въпросъ и азъ моля да се прибави нова алинея, четвърта, къмъ чл. 72, за да може респективниятъ контролоръ-счетоводителъ да има власт и възможностъ да контролира поне прилагането на бюджета, така както е гласуванъ. Затова той трѣбва да бѣде органъ на министра на финанситѣ, за да бѣде малко по-самостоятеленъ. Сега наскоро имаше търгъ, г-да, за доствката на мобили на една митрополия за 500.000 л., който ще се утвърди, безъ да знае нито бюджетно-контролното отдѣление, нито нѣкой другъ.

Отъ друга страна имайте предъ видъ следното. Азъ съмъ добъръ християнинъ, както може би мнозина отъ васъ, но съжалявамъ, че нашитѣ владци не сѫ християни. Тѣ получаватъ заплатата отъ 10 мѣста. (Ржкоплѣскания отъ нѣкои отъ мнозинството) По-рано, като говорихъ, споменахъ и за една черква, за освещаването на която отъ владиката сѫ били взети 5.000 л. Понеже се спомена тукъ за този случай, владиката е запретила да се служи въ тази черква. Това е безобразие отъ негова страна.

Ето защо азъ моля да бѣде поставена тази четвърта алинея, за да поставимъ контролъ и върху тия разходи, които се вършатъ отъ митрополитѣ, отъ епархийскитѣ съвети и т. н. А това може да стане само тогава, когато бюджетно-контролнитѣ органи, т. е. касиеръ-счетоводителитѣ бждатъ органи на Министерството на финанситѣ и се назначаватъ отъ министра на финанситѣ, а не отъ г. митрополита. (Ржкоплѣскания отъ нѣкои отъ мнозинството)

Председателъ: Понеже това предложение противоречи на чл. 40 отъ правилника, азъ не мога да го положа на гласуване.

Обжадатъ се: Защо?

Председателъ: Моля ония г. г. народни представители, които приематъ на трето четене законопроекта за бюджета, отчетността и предприятията, заедно съ гласуванитѣ поправки, да вдигнатъ рѣка. Мнозинство, Събранието приема.

Отъ мнозинството: Меншество е.

Председателъ: Правилникътъ не позволява да полагамъ на гласуване това предложение.

Отъ мнозинството: Меншество бѣше.

Министъръ-председателъ Н. Мушановъ: Е, правилникътъ ли ще измѣнявате сега?

Председателъ: Г. Ингилизовъ! Както видѣхте, азъ Ви дадохъ думата да развиете Вашето предложение, но не мога да го поставя на гласуване, понеже правилникътъ ми забранява това.

А. Буковъ (з): Нека министърътъ го направи.

Председателъ: Има думата г. министърътъ на финанситѣ.

Министъръ С. Стефановъ: Г. г. народни представители! Предложението на г. Ингилизовъ, тъй както той го предлага, не мога да го приема; освенъ ако се добавятъ думитѣ „само като отчетници“. Да стане „сѫ органи на министра на финанситѣ само като отчетници“, а не да бждатъ назначавани отъ насъ. Значи, само като отчетници оставатъ органи на министра на финанситѣ.

И. Ингилизовъ (мак): Азъ приемамъ тази поправка.

Министъръ-председателъ Н. Мушановъ: Г. председателю! Моля, дайте ми думата.

Председателъ: Има думата г. министъръ-председателъ.

Министъръ-председателъ Н. Мушановъ: За да има отчетникъ, трѣбва да има единъ бюджетъ. Той трѣбва да упражнява бюджета. Какъвъ бюджетъ на манастиръ или на ливница ще упражнява? Приказвате само за да кажете нѣщо противъ владитѣ.

Председателъ: Повтарямъ. По силата на чл. 40 отъ правилника, не мога да поставя на гласуване предложението на г. Ингилизовъ. Това е забранено.

А. Буковъ и други: Сложете на гласуване предложението на г. министра на финанситѣ.

Председателъ: Ще положа на гласуване предложението на г. министра на финанситѣ.

Моля ония, които приематъ предложението на г. министра на финанситѣ, тъй както той го направи преди малко, да вдигнатъ рѣка. Мнозинство, Събранието приема.

Моля ония, които приематъ на трето четене законопроекта за бюджета, отчетността и предприятията, заедно съ гласуванитѣ поправки, да вдигнатъ рѣка. Мнозинство, Събранието приема. (Вж. прил. Т. II, № 47)

Минаваме къмъ следната, трета точка отъ дневния редъ — трето четене на законопроекта за бюджета на разнитѣ фондове на държавата за 1934 1935 финансова година.

Моля г. докладчика да го докладва.

Замѣтникъ-докладчикъ К. Кораковъ (д): По законопроекта за бюджета на разнитѣ фондове се правятъ следнитѣ предложения:

1. Членове 11, 12 и 13 ставатъ 10, 11 и 12.

Министъръ С. Стефановъ: Да обясня защо става това. Понеже на второ четене се заличава чл. 10, трѣбва да стане едно пренумериране на последващитѣ членове.

Замѣтникъ-докладчикъ К. Кораковъ (д): 2. Въ забележката къмъ чл. 9 се прибавятъ думитѣ „и училищнитѣ кина“.

3. Възстановява се буква „а“ отъ пунктъ 4 на чл. 5: „за туберкулизиране на дойнитѣ крави и биволици на глава по 30 л. и по 20 л. на дойния добитѣкъ на кооперираниитѣ стопани-млѣкари“.

Министъръ С. Стефановъ: Съгласенъ съмъ съ това предложение. Г. министърътъ на земледѣлието ще обясни това измѣнение.

Председателъ: Има думата г. министърътъ на земледѣлието.

Министъръ К. Муравиевъ: Снощи по едно недоразумение бѣ заличена въ чл. 5, пунктъ IV, буква а: „За туберкулизиране на дойнитѣ крави и биволици на глава по 30 л. и по 20 л. на дойния добитѣкъ на кооперираниитѣ стопани-млѣкари“ — текстъ, който моля да се възстанови. Снощи се смѣтна, че туберкулизирането на дойния добитѣкъ става съ нѣкакви такси. Туберкулизирането на дойния добитѣкъ става безплатно навсѣкжде. Напр., ако въ едно село се подозира, че има туберкулоза по добитѣка, почва се поголовна провѣрка и всичката тая работа става съвършено безплатно. Едно изключение се прави за тѣзи стопани, които сѫ по-заможни и които иматъ добитѣкъ въ центрове, където се продава млѣко. Това сѫ стопани-млѣкари, на които се взема 30 л. такса, а ако сѫ кооперирани — 20 л. Таксата е съвършено малка, като се знае, че туберкулизирането на една крава трае 24 часа, мѣренето на температурата става презъ 2 часа — това е работа денонощна. Тѣзи пари отиватъ въ фондъ „Епизоотии“ и образуватъ една сума, отъ която пѣкъ се плаща на стопанитѣ 100% стойността на кравитѣ, които биватъ убити като туберкулозни. По този начинъ се е въведела една задължителна застраховка за добитѣка. Резултатътъ отъ тѣзи мѣрки е такъвъ, че въ България има най-много 2—3% туберкулоза на дойния добитѣкъ, когато въ Франция и Германия процентътъ е 60—70—80% и поради това тамъ е невъзможно да се борятъ съ туберкулозата по добитѣка чрезъ избиване на добитѣка. При този голѣмъ процентъ на туберкулозни добитѣкъ, тѣ не могатъ да плащатъ убития добитѣкъ, а ние можемъ

да плащаме, благодарение на низкия процент на туберкулозния добитък у насъ.

Т. Бошнаковъ (з): И у насъ ще се увеличи процентътъ, като довършимъ меритъ. Ще се увеличи туберкулозниятъ добитъкъ, като го държимъ на ясли.

Министъръ К. Муравиевъ: Съ нашата борба противъ туберкулозата по добитъка по този начинъ ние сме достигнали, дори въ голъми центрове като София, до тамъ, щото не може да съществува подозрение за туберкулоза по добитъка, и млъкото, което се продава, е напълно чисто. Затуй азъ моля да се възстанови този текстъ.

Р. Василевъ (д. ср): Г. министре! Вие казахте, че само заможнитъ стопани ще плащатъ тая такса. Тогава това да се прибави въ текста.

Министъръ К. Муравиевъ: Кой ще определя това? То се знае, че се отнася за заможнитъ. За една дойна крава край София, отъ която се взематъ доста пари, 20 л. такса не е много за 24 часова работа. Имайте предъ видъ, че съ тъзи такси, които се събиратъ, ако кравата на известенъ стопанинъ тръбва да бжде убита като туберкулозна, тя се заплаща 100%. Следователно, това е една застраховка на добитъка.

Председателътъ: Има предложение на г. министра на финанситъ въ смисълъ чл. чл. 11, 12 и 13 отъ закона за бюджета на разнитъ фондове на държавата за 1934/1935 финансова година да станатъ чл. чл. 10, 11 и 12, а къмъ чл. 9 въ забележката да се прибавятъ думитъ „и на училищни кина“.

Замѣстникъ-докладчикъ К. Кораковъ (д): Това предложение се прави отъ г. министра на финанситъ въ следния смисълъ: училищни кина, които иматъ собствени помѣщения, не наематъ такива, могатъ да иматъ привилегията, но при положение, че ще прожектиратъ своитъ филми съ собственитъ имъ здания. Значи, ако въ наетитъ отъ тѣхъ здания се прожектиратъ филмитъ, тѣ ще се ползватъ съ привилегията, но ако напустнатъ своитъ помѣщения и отидатъ другаде да прожектиратъ филми, нѣматъ право да се ползватъ отъ тая привилегия. Въ този смисълъ е предложението.

Обаждатъ се: Ясно е.

Председателътъ: Моля ония, които приематъ предложението на г. министра на финанситъ, така както е доложено, да вдигнатъ рѣка. Мнозинство, Събранието приема. Моля ония г. г. народни представители, които приематъ предложението на г. министра на земледѣлието, тъй както е направено и доложено, да вдигнатъ рѣка. Мнозинство, Събранието приема.

Моля ония г. г. народни представители, които приематъ на трето четене законопроекта за бюджета на разнитъ фондове на държавата за финансовата 1934/1935 г., да вдигнатъ рѣка. Мнозинство, Събранието приема. (Вж. прил. Т. II, № 48)

Има думата г. министъръ-председателътъ.

Министъръ-председателъ Н. Мушановъ: Г. г. народни представители! На дневенъ редъ следва — първо четене законопроекта за градинарството. Тоя законопроектъ ще остане да се гледа следъ ваканцията.

Г. г. народни представители! Въ днешното заседание се прие на трето четене законопроектъ за бюджета на разнитъ фондове, както и законътъ за бюджета, отчетността и предприятията. Днесъ се завърши работата на Народното събрание по бюджетитъ, съ изключение на

бюджетопроекта на желѣзницитъ, който е въ Министерския съветъ, обаче не можемъ да сезираме Камарата и съ него, защото започватъ свѣтлитъ празници. Той ще бжде поставенъ на дневенъ редъ въ първитъ заседания следъ ваканцията, когато ще започнемъ отново нашата работа.

Г. г. народни представители! Азъ ви благодаря за усърдната работа, която извършихте, особено въ последно време, по гласуването на бюджетитъ. Съ тая усърдна работа вие доказате, че Парламентътъ е въ състояние да работи, когато трѣбва да работи по сериознитъ въпроси. И мога да ви увѣря, че бързината и сериозността, съ която се разглеждаха бюджетопроектитъ, може би е рекордна въ нашето законодателство. При разискванията често пѣти ставатъ острастявания. Когато има споръ, г-да, може да има острастяване. Обаче азъ предпочитамъ винаги текущата вода, която е по-чиста и побистра, отколкото вмираното блато. Благодаря на всички, които взеха участие въ дебатитъ.

Г-да! Сега сме предъ Великденскитъ празници. Ще ви моля, отивайки си всрѣдъ своитъ избиратели, бидейки отново въ контактъ съ тѣхъ, да разберете тѣхнитъ нужди, ако искате — и тѣхнитъ негодувания.

На насъ, изпълнителната властъ, предстои да разрешаваме много сериозни въпроси: това сѣ преговоритъ, които трѣбва да водимъ съ портборитъ за въ бждеше, както и разрешението на нѣкои стопански въпроси съ нѣкои държави. Нѣкои отъ министритъ ще трѣбва да заминатъ въ връзка съ тая работа въ чужбина.

Пожелавамъ на всички ви да прекарате свѣтлитъ празници щастливо всрѣдъ вашитъ семейства и да се върнете съ нови сили, за да дадемъ последно доказателство, че можемъ да служимъ вѣрно на народа, и че Парламентътъ е една институция, която винаги може да задоволява назрѣлитъ и навременни нужди на народа. (Рѣкоплѣскания)

Снощи се гласува заседанията да се отложатъ до 24 априлъ. Предлагамъ следния дневенъ редъ.

1. Първо четене законопроекта за насърдението на градинарството.

2. Одобрение предложението за отпущане безплатно на Иванъ Крачуновъ, отъ гр. Орхание, единъ дърводѣлски стругъ и пр

Второ четене законопроектитъ:

3. За посмъртна взаимоспомагателна каса на служители при изборнитъ учреждения.

4. За отпущане еднократна държавна помощ на общината въ с. Килифареве, Търновско.

5. За ликвидация на заемитъ, отпуснати по закона за направа икономически кѣщи и за насърчение жилищния строежъ.

Интерпелациитъ, както знаете, снощи се опредѣли да се гледатъ на 26 априлъ, като се надѣвамъ, че до тогава ние ще се върнемъ отъ чужбина.

Председателътъ: Пожелавамъ на г. г. народнитъ представители весело прекарване свѣтлитъ празници, добра и заслужена почивка, следъ усилената работа въ последно време.

Моля да приемете предложението на г. министъръ-председателя заседанието да се вдигне за 24 априлъ съ предложения отъ него дневенъ редъ.

Които сѣ съгласни, моля, да вдигнатъ рѣка. Мнозинство, Събранието приема. (Рѣкоплѣскания)

Закривамъ заседанието.

(Закрито въ 10 ч. 30 м.)

Председателъ: А. МАЛИНОВЪ

Секретари: { П. ПОПИВАНОВЪ
Д. ТОТЕВЪ

Началникъ на Стенографското отдѣление: Д. АНТОНОВЪ